

ПРЕДЛОГ

На основу члана 16. став 3, члана 86. став 1, члана 87. став 5, члана 96, члана 97. став 2, члана 194. став 2, члана 199. став 5, члана 239, члана 249. став 1. и члана 265. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - др. закон, 83/18 и 9/20),

Директор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ПРАВИЛНИК

о изменама и допунама Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја

Члан 1.

У Правилнику о условима за обављање ваздушног саобраћаја („Службени гласник РС”, бр. 9/18, 56/18 и 12/19), у члану 1. став 3. речи: „хеликоптерима, балонима и једрилицама” замењују се речима: „хеликоптерима и једрилицама”.

Члан 2.

У члану 2. став 1. мења се и гласи:

„Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) *Агенција* је Агенција Европске уније за безбедност ваздушног саобраћаја (European Union Aviation Safety Agency, EASA);

2) *ЕСАА споразум* је Мултилатерални споразум између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 од 10. јуна 1999) о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја;

3) *листа одступања од конфигурације* је листа коју је, уз одобрење државе пројекта, установила организација одговорна за пројекат типа, у којој су наведени делови одређеног типа ваздухоплова који могу да недостају на почетку лета, као и оперативна ограничења и корекције перформанси, ако је то потребно;

4) *надлежна власт* је Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат);

5) *Одлука Ц (2009) 7633* је Одлука Комисије Ц (2009) 7633 од 14. октобра 2009. године којом се Аустрија, Уједињено Краљевство и Малта овлашћују да издају сертификат ваздухопловног оператера одступајући од Уредбе Савета (ЕЕЗ) бр. 3922/1991 о усклађивању техничких прописа и управних поступака у области цивилног ваздухопловства;

6) *Упутство 2003/42/ЕЗ* је Упутство 2003/42/ЕЗ Европског парламента и Савета од 13. јуна 2003. године о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству, које је стављено ван снаге доношењем Уредбе (ЕУ) бр. 376/2014 Европског парламента и Савета од 3. априла 2014. године о пријављивању, анализи и праћењу догађаја у цивилном ваздухопловству, а која је у Републици Србији примењена Правилником о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству („Службени гласник РС”, број 142/20). Упућивање у Прилогу 1. овог правилника на одредбе Упутства 2003/42/ЕЗ сматра се упућивањем на одредбе наведеног правилника;

7) *Уредба бр. 216/2008* је Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 216/2008 од 20. фебруара 2008. године о основним правилима у области цивилног ваздухопловства и оснивању Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја, којом се укидају Упутство Савета 91/670/ЕЕЗ, Уредба (ЕЗ) бр. 1592/2002 и Упутство 2004/36/ЕЗ. Ова уредба је у Републици Србији примењена Правилником о основним правилима у области цивилног ваздухопловства и надлежностима Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја („Службени гласник РС”, бр. 23/12 и 104/17);

8) *Уредба бр. 1321/2007* је Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1321/2007 од 12. новембра 2007. године којом се утврђују правила за извршење о укључивању података о догађајима у цивилном ваздухопловству који се размењују сагласно Упутству 2003/42/ЕЗ Европског парламента и Савета у централну базу података. Ова уредба је стављена ван снаге доношењем Уредбе (ЕУ) бр. 376/2014 Европског парламента и Савета од 3. априла 2014. године о пријављивању, анализи и праћењу догађаја у цивилном ваздухопловству, а која је у Републици Србији примењена Правилником о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству („Службени гласник РС”, број 142/20). Упућивање у Прилогу 1. овог правилника на одредбе Уредбе бр. 1321/2007 сматра се упућивањем на одредбе наведеног правилника;

9) *Уредба бр. 1330/2007* је Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1330/2007 од 24. септембра 2007. године којом се утврђују правила за извршење о прослеђивању података заинтересованим странама о догађајима у цивилном ваздухопловству из члана 7. става 2. Упутства 2003/42/ЕЗ Европског парламента и Савета. Ова уредба је стављена ван снаге доношењем Уредбе (ЕУ) бр. 376/2014 Европског парламента и Савета од 3. априла 2014. године о пријављивању, анализи и праћењу догађаја у цивилном ваздухопловству, а која је у Републици Србији примењена Правилником о пријављивању догађаја у цивилном ваздухопловству („Службени гласник РС”, број 142/20). Упућивање у Прилогу 1. овог правилника на одредбе Уредбе бр. 1330/2007 сматра се упућивањем на одредбе наведеног правилника;

10) *Уредба (ЕУ) бр. 1321/2014* је Уредба Комисије (ЕУ) бр. 1321/2014 од 26. новембра 2014. године о континуираној пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, делова и уређаја и о одобравању организација и особља који се баве овим задацима. Ова уредба је у Републици Србији примењена Правилником о обезбеђивању континуиране пловидбености ваздухоплова и других ваздухопловних производа, делова и уређаја и о одобравању ваздухопловно-техничких организација и особља који се баве овим пословима („Службени гласник РС”, бр. 5/19 и 59/19);

11) *Уредба Комисије (ЕУ) бр. 1178/2011* је Уредба Комисије (ЕУ) бр. 1178/2011 од 3. новембра 2011. године о утврђивању техничких захтева и административних процедура у вези са члановима посаде цивилног ваздухоплова у складу са Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 216/2008. Ова уредба је у Републици Србији примењена Правилником о дозволама, центрима за обуку и здравственој способности летачког особља („Службени гласник РС”, број 60/19);

12) *Уредба бр. 2111/2005* је Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 2111/2005 од 14. децембра 2005. године о успостављању листе Заједнице која се односи на авио-превозиоце којима је забрањено летење у Заједници, о обавештавању путника у ваздушном саобраћају о идентитету стварних авио-превозилаца и којом се укида члан 9. Упутства 2004/36/ЕЗ. Ова уредба је у Републици Србији примењена Правилником о забрани или ограничењу летења авио-превозилаца из трећих држава („Службени гласник РС”, број 1/20);

13) *Уредба Комисије (ЕУ) бр. 748/2012* је Уредба Комисије (ЕУ) бр. 748/2012 од 3. августа 2012. године којом се утврђују правила за извршење за сертификацију ваздухоплова и са њима повезаних производа, делова и уређаја у области пловидбености

и заштите животне средине, као и за одобравање организација за производњу и организација за пројектовање. Ова уредба је у Републици Србији примењена Правилником о сертификацији ваздухоплова и других ваздухопловних производа, делова и уређаја и о издавању дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности организацијама за производњу и пројектовање („Службени гласник РС”, бр. 5/18 и 1/19);

14) *Уредба (ЕУ) бр. 996/2010* је Уредба Европског парламента и Савета (ЕУ) бр. 996/2010 од 20. октобра 2010. године која се односи на истраживање и превенцију удеса и незгода у цивилном ваздухопловству. Ова уредба је у Републици Србији примењена Законом о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају („Службени гласник РС” бр. 66/15 и 83/18);

15) *Уредба (ЕЗ) бр. 1107/2006* је Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 1107/2006 од 5. јула 2006. године о правима лица са инвалидитетом и лица са смањеном покретљивошћу у авио-превозу. Ова уредба је у Републици Србији примењена Законом о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 87/11 и 66/15).”.

Члан 3.

У члану 3. став 2. тачка на крају тачке 10) замењује се тачком и запетом и додају се тач. 11) и 12), које гласе:

„11) Уредбом Комисије (ЕУ) бр. 2018/394 од 13. марта 2018. године којом се мења Уредба (ЕУ) бр. 965/2012 у погледу брисања захтева за обављање делатности у ваздушном саобраћају балонима;

12) Уредбом Комисије (ЕУ) бр. 2018/1042 од 23. јула 2018. године којом се мења и допуњује Уредба (ЕУ) бр. 965/2012 у погледу техничких захтева и административних процедура које се односе на увођење програма подршке, психолошке процене летачке посаде, као и систематског и насумичног тестирања на психоактивне супстанце како би се осигурала здравствена способност чланова летачке и кабинске посаде, као и у погледу опремања системом за упозоравање на опасно приближавање земљи новопроизведених авиона на турбински погон, са максималном сертификованом масом од 5.700 kg или мањом масом и који су одобрени да превозе од шест до девет путника.”.

У ставу 3. тачка 2) речи: „Европска агенција за безбедност ваздушног саобраћаја (EASA)” замењују се речју: „EASA”.

Члан 4.

У члану 7. додаје се нови став 1, који гласи:

„Одредбе ARO.RAMP.106 Анекса II Уредбе Комисије (ЕУ) бр. 965/2012 примењују се од 1. јануара 2022. године.”.

Досадашњи ст. 1-3. постају ст. 2-4.

Члан 5.

У Прилогу 1. (Уредба Комисије (ЕУ) бр. 965/2012 од 5. октобра 2012. године о утврђивању техничких захтева и административних процедура који се односе на делатности у ваздушном саобраћају у складу са Уредбом Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 216/2008), члан 1. мења се и гласи:

„Члан 1.

Предмет и подручје примене

1. Ова уредба утврђује детаљна правила за обављање делатности у ваздушном саобраћају авионима, хеликоптерима и једрилицама, укључујући инспекцијске прегледе на платформи који се обављају над ваздухопловима оператера над којима безбедносни

надзор врши друга држава, ако слете на аеродром који се налази на територији која подлеже одредбама Уговора.

2. Ова уредба утврђује, такође, детаљна правила о условима за издавање, одржавање, измену, ограничење, суспендовање или стављање ван снаге сертификата оператера ваздухоплова из члана 4. став 1. тач. б) и ц) Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008 који обављају јавни авио-превоз, изузев балона, као и права и одговорности имаоца сертификата и услове под којима се обављање делатности може забранити, ограничити или подвргнути одређеним условима у интересу безбедности.

3. Ова уредба утврђује и детаљна правила у погледу услова и поступака који се односе на изјаву оператера који обављају посебне делатности у ваздушном саобраћају уз накнаду авионима, хеликоптерима и једрилицама или обављају некомерцијално летење сложеним моторним ваздухопловом, укључујући и посебне делатности које се обављају без накнаде сложеним моторним ваздухопловом, о њиховој способности и доступности средстава да извршавају одговорности које су повезане са коришћењем ваздухоплова, као и о надзору над тим оператерима.

4. Ова уредба утврђује, такође, детаљна правила о условима под којима одређене посебне делатности које се обављају уз накнаду, а које су високог ризика, у интересу безбедности подлежу одобравању, као и о условима за издавање, одржавање, измену, ограничење, суспендовање или стављање ван снаге потврде о испуњавању услова за обављање посебних делатности.

5. Ова уредба се не примењује на делатности у ваздушном саобраћају које су обухваћене чланом 1. став 2. тачка а) Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008.

6. Ова уредба се не примењује на делатности у ваздушном саобраћају које се обављају ваздушним бродовима.

7. Ова уредба се не примењује на делатности у ваздушном саобраћају које се обављају балонима. Међутим, у односу на наведене делатности у ваздушном саобраћају које се обављају балонима, изузев везаних балона на гас, примењују се захтеви у погледу надзора из члана 3. ове уредбе.”.

Члан 6.

У Прилогу 1, у члану 2. после тачке 1) додају се тач. 1а) и 1б), које гласе:

„1а) „балон” је ваздухоплов с посадом, лакши од ваздуха, који није погоњен мотором, а који се у лету одржава коришћењем гаса лакшег од ваздуха или горионика, укључујући балоне на гас, балоне с топлим ваздухом, мешане балоне и, иако су на моторни погон, ваздушне бродове са топлим ваздухом;

1б) „везани балон на гас” је балон на гас са системом везивања који све време током лета држи балон причвршћеним за фиксну тачку;”

Члан 7.

У Прилогу 1, у члану 3. став 1. после подстава 1. додаје се подстав 2, који гласи:

„Системи администрације и управљања надлежних власти држава чланица и Агенције морају да испуњавају захтеве наведене у Анексу II.”.

Члан 8.

У Прилогу 1, члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Инспекцијски прегледи на платформи

1. Инспекцијски прегледи на платформи који се врше над ваздухопловима оператера над којима безбедносни надзор врши друга држава чланица или трећа земља спроводе се у складу са Главом *RAMP* Анекса II ове уредбе.

2. Државе чланице су дужне да обезбеде спровођење тестирања на алкохол чланова летачке и кабинске посаде оператера над којима оне врше надзор, као и оператера над којима надзор врши друга држава чланица или трећа земља. Ово тестирање врше инспектори који су овлашћени за инспекцију на платформи у оквиру програма инспекцијског прегледа на платформи из Главе *RAMP* Анекса II ове уредбе.

3. Изузетно од става 2. овог члана, државе чланице могу да обезбеде да тестирање на алкохол чланова летачке и кабинске посаде врше друга овлашћена службена лица и ван оквира програма инспекцијског прегледа на платформи из Главе *RAMP* Анекса II ове уредбе под условом да се таквим тестирањем на алкохол остварују исти циљеви и поштују исти принципи као код тестирања у оквиру Главе *RAMP* Анекса II ове уредбе. Резултати ових тестирања морају да буду унети у централизовану базу података у складу са ставом б) *ARO.RAMP.145*.

4. Државе чланице могу да спроводе, поред тестирања на алкохол, и додатна тестирања на психоактивне супстанце. У том случају, држава чланица је дужна да обавести Агенцију Европске уније за безбедност ваздушног саобраћаја (Агенцију) и Комисију.”

Члан 9.

У Прилогу 1, члан 5. мења се и гласи:

„Члан 5.

Ваздухопловне делатности

1. Оператери су дужни да користе авион, хеликоптер или једрилицу, за потребе јавног авио-превоза (у даљем тексту: *CAT*), само у складу са захтевима који су наведени у анексима III и IV ове уредбе.

1а. Оператери који обављају јавни авио-превоз који започиње и завршава се на истом аеродрому или оперативном месту, авионима са перформансама класе Б или хеликоптерима који нису сложени моторни хеликоптери, дужни су да буду усаглашени са релевантним одредбама анекса III и IV ове уредбе;

2. Оператери су дужни да поштују одговарајуће одредбе Анекса V ове уредбе ако користе:

а) авионе и хеликоптере намењене за:

(i) летове при којима се користи навигација заснована на могућностима ваздухоплова (*PBN*);

(ii) летове у складу са утврђеним минималним навигационим перформансама (*MNPS*);

(iii) летове у ваздушном простору са смањеним минимумима вертикалног раздвајања (*RVSM*);

(iv) летове у условима смањене видљивости (*LVO*);

б) авионе, хеликоптере и једрилице намењене за транспорт опасног терета (*DG*);

ц) двомоторне авионе намењене за летове са продуженим долетом (*ETOPS*) у јавном авио-превозу;

д) хеликоптере намењене за летове у јавном авио-превозу који се обављају уз помоћ система за ноћно осматрање (*NVIS*);

е) хеликоптере намењене за обављање јавног авио-превоза уз коришћење хеликоптерске дизалице (*HNO*);

ф) хеликоптере намењене за хитне медицинске летове (*HEMS*) у јавном авио-превозу;

г) хеликоптере који се користе за летове изнад воде (*HOFO*).

3. Оператери који обављају некомерцијално летење сложеним моторним авионима и хеликоптерима дужни су да изјаве да су оспособљени и да имају средства неопходна за извршавање својих дужности у вези са коришћењем ваздухоплова, као и да користе ваздухоплов у складу са одредбама наведеним у Анексу III и Анексу VI ове уредбе. Уместо наведеног, ако ови оператери обављају посебне делатности без накнаде дужни су да се усагласе са одредбама наведеним у Анексу III и Анексу VIII ове уредбе.

4. Оператери који обављају некомерцијално летење, укључујући и посебне делатности које се обављају без накнаде, авионима и хеликоптерима који нису сложени моторни ваздухоплови, као и једрилицама, дужни су да користе ваздухоплов у складу са одредбама наведеним у Анексу VII ове уредбе.

5. Организације за обуку које имају главно седиште пословања у држави чланици и које су одобрене у складу са Уредбом Комисије (ЕУ) бр. 1178/2011, ако спроводе летачку обуку ка Унији, у оквиру или ван Уније, дужне су да користе:

а) сложене моторне авионе и хеликоптере у складу са одредбама Анекса VI ове уредбе;

б) друге авионе и хеликоптере, као и једрилице, у складу са одредбама Анекса VII ове уредбе.

6. За обављање посебних делатности уз накнаду оператери су дужни да авионе, хеликоптере или једрилице користе искључиво у складу са одредбама Анекса III и Анекса VIII ове уредбе.

7. Летови који се обављају непосредно пре, током или непосредно после летова којима се обављају посебне делатности и у директној су вези са тим летовима, обављају се у складу са ст. 3, 4. и 6. овог члана, у зависности шта је примењиво. Осим чланова посаде, у ваздухоплову се не смеју налазити лица која нису неопходна за обављање задатка.”.

Члан 10.

У Прилогу 1, у члану 6. став 3. мења се и гласи:

„3. Изузетно од члана 5. ове уредбе и не доводећи у питање члан 5. став 4. тачку а) Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008 и Одељак II Анекса I Уредбе Комисије (ЕУ) бр. 748/2012 у погледу дозволе за лет, следећи летови настављају да се обављају у складу са условима који су одређени у националном праву државе чланице у којој оператер има главно место пословања или, ако оператер нема главно место пословања, у којој има седиште или пребивалиште:

а) летови који су повезани са увођењем или модификацијом типова авиона, хеликоптера или једрилице, а које обављају организације за пројектовање или производњу у оквиру својих овлашћења;

б) летови без путника или терета при којима авион, хеликоптер или једрилица врши прелет ради обнове, поправке, сервисне провере, инспекције, испоруке, извоза или у сличне сврхе.”.

У ставу 4а речи: „Изузетно од члана 5. ст. 1. и 6. ове уредбе, следеће делатности могу се, у складу са Анексом VII ове уредбе, обављати авионима и хеликоптерима који нису сложени моторни ваздухоплови, као и балонима и једрилицама:” замењују се речима: „Изузетно од члана 5. ст. 1. и 6. ове уредбе, следеће делатности могу се, у складу са Анексом VII ове уредбе, обављати авионима и хеликоптерима који нису сложени моторни ваздухоплови, као и једрилицама:”.

Члан 11.

У Прилогу 1, члан 8. мења се и гласи:

„Члан 8.

Ограничење времена летења

1. На јавни авио-превоз (*CAT*) примењују се захтеви из Главе *FTL* Анекса III ове уредбе.

2. Изузетно од става 1. овог члана, на авио-такси, хитан медицински превоз и летове у јавном авио-превозу који се обављају авионима којима управља један пилот примењују се захтеви одређени националним прописима на које упућује члан 8. став 4. Уредбе (ЕЕЗ) бр. 3922/91 и Одељак Q Анекса III те уредбе.

3. Изузетно од става 1. овог члана, јавни авио-превоз (*CAT*) који се обавља хеликоптерима, као и јавни авио-превоз (*CAT*) који се обавља једрилицама мора да буде у складу са захтевима наведеним у националним прописима државе чланице у којој оператер има главно место пословања.

4. Некомерцијално летење, укључујући посебне делатности у ваздушном саобраћају које се обављају без накнаде, а које се врши сложеним моторним авионима и хеликоптерима, као и посебне делатности које се обављају уз накнаду авионима, хеликоптерима и једрилицама, мора да у погледу ограничења времена летења буде у складу са захтевима наведеним у националним прописима државе чланице у којој оператер има главно место пословања или, ако оператер нема главно место пословања, у којој има седиште или пребивалиште.”.

Члан 12.

У Прилогу 1, члан 9б мења се и гласи:

„Члан 9б

Процена

1. Агенција спроводи сталну процену ефикасности одредаба које се односе на ограничења времена летења и летачке дужности и захтеве у погледу одмора, садржане у анексима II и III ове уредбе. Агенција ће издати први извештај о резултатима ове процене најкасније до 18. фебруара 2019. године.

Та процена мора да обухвати научна достигнућа и да буде заснована на оперативним подацима прикупљеним уз помоћ држава чланица, на дугорочној основи после датума примене ове уредбе.

Наведена процена мора да оцени утицај који на пажњу чланова посаде имају најмање следећи елементи:

- а) дужности које трају дуже од 13 сати у најповољнијем добу дана;
- б) дужности које трају дуже од десет сати у мање повољном добу дана;
- ц) дужности које трају дуже од 11 сати за чланове посаде који су у непознатом стању прилагођености;
- д) дужности које обухватају велики број сектора (више од шест);
- е) дужности које се обављају по позиву, као што су дежурство или резерва, после којих следи летачка дужност, и
- ф) поремећаја у распореду.

2. Агенција спроводи сталну процену ефикасности одредаба које се односе на програме подршке, психолошку процену летачке посаде и систематско и насумично тестирање на психоактивне супстанце ради обезбеђивања здравствене способности чланова летачке и кабинске посаде, наведене у Анексима II и IV ове уредбе. Најкасније

до 14. августа 2022. године Агенција ће израдити први извештај о резултатима ове процене.

Та процена мора да обухвати одговарајућу експертизу и да буде заснована на подацима прикупљеним уз помоћ држава чланица, на дугорочној основи.”.

Члан 13.

У Прилогу 1, у члану 10. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„2. Захтеви наведени у Анексима II и VII ове уредбе се примењују на некомерцијалне летове једрилица почев од 25. августа 2013. године. Међутим, државе чланице које су у складу са правом Уније пре 8. априла 2019. године одлучиле да неке од ових захтева или све захтеве неће примењивати на такве летове на својој територији, дужне су да такве одлуке учине јавно доступнима. Ако нека од тих одлука буде на снази до 8. априла 2020. године, она престаје да се примењује од тог датума.

3. Захтеви наведени у Анексима II, III, VII и VIII ове уредбе се примењују на посебне делатности које се обављају једрилицама од 1. јула 2014. године. Међутим, државе чланице које су у складу са правом Уније пре 8. априла 2019. године одлучиле да неке од ових захтева или све захтеве неће примењивати на такве летове на својој територији, дужне су да такве одлуке учине јавно доступнима. Ако нека од тих одлука буде на снази до 8. априла 2020. године, она престаје да се примењује од тог датума.”.

У ставу 5. тачка б) мења се и гласи:

„б) јавни авио-превоз (CAT) који се обавља једрилицама, почев од 1. јула 2014. године. Међутим, државе чланице које су у складу са правом Уније пре 8. априла 2019. године одлучиле да неке од ових захтева или све захтеве неће примењивати на такве летове на својој територији, дужне су да такве одлуке учине јавно доступнима. Ако нека од тих одлука буде на снази до 8. априла 2020. године, она престаје да се примењује од тог датума.”.

Члан 14.

У Прилогу 1, у Анексу I (Дефиниције израза који се користе у анексима II-VIII) после тачке 78) додаје се тачка 78а), која гласи:

„78а) „Злоупотреба супстанци” је коришћење једне или више психоактивних супстанци од стране чланова летачке посаде, кабинске посаде или другог особља које обавља безбедносно осетљиве послове, на такав начин да то:

а) представља непосредну опасност за корисника или угрожава животе, здравље или имовину других лица и/или

б) узрокује или погоршава професионални, друштвени, ментални или физички проблем или поремећај;”.

После тачке 98) додаје се тачка 98а), која гласи:

„98а) „Психоактивне супстанце” су алкохол, опијати, канабиноиди, седативи и хипнотици, кокаин, други психостимуланси, халуциногени, као и испарљиви растварачи, док су кофеин и дуван изузети;”.

После тачке 105) додаје се тачка 105а), која гласи:

„105а) „Безбедносно осетљиво особље” је особље које би могло да угрози ваздухопловну безбедност ако би своје дужности и функције обављало на непрописан начин, укључујући чланове летачке и кабинске посаде, особље које одржава ваздухоплов и контролоре летења;”.

Тачка 120) мења се и гласи:

„120) „Терет који се превози” је укупна маса путника, пртљага, робе и преносиве посебне опреме која се уноси у ваздухоплов и која укључује и баласт;”.

Члан 15.

У Прилогу 1, у Анексу II (Захтеви које морају да испуне надлежне власти у области ваздушног саобраћаја (Део-*ARO*)), у Глави *GEN* (Општи захтеви), у Одељку III (Надзор, сертификација и предузимање законских мера), у тачки *ARO.GEN.345* (Изјава организације) став а) мења се и гласи:

„а) Након пријема изјаве организације која обавља или намерава да обавља делатност за коју се захтева достављање изјаве, надлежна власт утврђује да ли изјава садржи све информације које су захтеване у тачки *ORO.DEC.100* из Анекса III (Део-*ORO*) ове уредбе или, ако је реч о оператерима балона, све информације које су захтеване у тачки *BOP.ADD.100* Анекса II (Део-*BOP*) Уредбе Комисије (ЕУ) бр. 2018/395 и потврђује организацији да је примила изјаву.”.

У тачки *ARO.GEN.350* (Налази и корективне мере – организације), у ставу б) тачка 1) мења се и гласи:

„1) ако се надлежној власти не омогући приступ објектима организације у складу са тачком *ORO.GEN.140* Анекса III (Део-*ORO*) ове уредбе или, ако је реч о оператерима балона, у складу са тач. *BOP.ADD.015* и *BOP.ADD.035* из Анекса II (Део-*BOP*) Уредбе Комисије (ЕУ) бр. 2018/395, у редовно радно време и после два захтева упућена писаним путем;”.

Члан 16.

У Прилогу 1, у Анексу II (Захтеви које морају да испуне надлежне власти у области ваздушног саобраћаја (Део-*ARO*)), у Глави *OPS* (Делатности у ваздушном саобраћају), у Одељку I (Сертификација оператера који обављају јавни авио-превоз) назив тачке *ARO.OPS.110* мења се и гласи:

„**ARO.OPS.110 Уговори о закупу авиона и хеликоптера**”.

Члан 17.

У Прилогу 1, у Анексу II (Захтеви које морају да испуне надлежне власти у области ваздушног саобраћаја (Део-*ARO*)), у Глави *RAMP* (Инспекцијски прегледи на платформи који се обављају на ваздухопловима оператера који су под регулаторним надзором друге државе), после тачке *ARO.RAMP.105* (Критеријуми за одређивање приоритета) додаје се нова тачка *ARO.RAMP.106*, која гласи:

„**ARO.RAMP.106 Тестирање на алкохол**

а) Надлежна власт је дужна да спроводи тестирање на алкохол летачке и кабинске посаде.

б) Агенција доставља надлежним властима листу оператера Уније и оператера трећих земаља којима треба дати приоритет у тестирању на алкохол у оквиру програма инспекцијског прегледа на платформи у складу са тачком *ARO.RAMP.105*, која је заснована на процени ризика коју је обавила Агенција, узимајући у обзир чврстину и ефективност постојећих програма тестирања на психоактивне супстанце.

ц) При одабиру оператера чија летачка и кабинска посада треба да буде тестирана на алкохол, надлежна власт користи листу успостављену у складу са ставом б).

д) Ако се подаци о тесту на алкохол уносе у централизовану базу података у складу са тачком *ARO.RAMP.145* став б), надлежна власт је дужна да обезбеди да ти подаци не садрже личне податке дотичног члана посаде.

е) Ако постоји оправдани разлог или оправдана сумња, тест на алкохол се може вршити у било ком тренутку.

ф) Методологија тестирања на алкохол мора да примени признате стандарде квалитета како би се гарантовала тачност резултата тестирања.

г) Члану летачке или кабинске посаде који одбије да сарађује током тестирања или за кога је након позитивног теста утврђено да је под утицајем алкохола, не сме се дозволити да настави да обавља своје дужности.”.

Члан 18.

У Прилогу 1, у Анексу III (Захтеви које морају да испуњавају организације које обављају ваздушни саобраћај (Део-*ORO*)), у Глави *GEN* (Општи захтеви), у Одељку I (Опште одредбе) тачка *ORO.GEN.110* мења се и гласи:

„*ORO.GEN.110* Одговорности оператера

а) Оператер је одговоран за коришћење ваздухоплова у складу са Анексом IV Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008, одговарајућим захтевима из овог анекса и сертификатом ваздухопловног оператера, потврдом о испуњавању услова за обављање посебних делатности или изјавом.

б) Сваки лет мора да се обави у складу са одредбама оперативног приручника.

ц) Оператер је дужан да утврди и одржава систем оперативне контроле над свим летовима који се обављају под условима наведеним у његовом сертификату, потврди о испуњавању услова за обављање посебних делатности (*SPO* потврди) или изјави.

д) Оператер је дужан да обезбеди да ваздухоплови које користи буду опремљени, а његове посаде оспособљене, у складу са захтевима за подручје у којем обавља делатност и врсту делатности.

е) Оператер је дужан да обезбеди да су лицима које је одредио или која су непосредно укључена у земаљске и летачке делатности дата одговарајућа упутства, да су та лица доказала своје способности у вршењу појединих дужности, као и да су свесна својих одговорности и повезаности тих дужности са делатношћу у целини.

ф) Оператер је дужан да за све врсте делатности које обавља на земљи и у лету утврди процедуре и упутства за безбедно коришћење сваког типа ваздухоплова, у којима су наведене дужности и одговорности земаљског особља и чланова посаде. Овим процедурама се не сме захтевати од чланова посаде да врше било које активности у критичним фазама лета, изузев оних које су неопходне за безбедно коришћење ваздухоплова. Неопходно је да буду обухваћене и процедуре које се односе на нео метану пилотску кабину.

г) Оператер је дужан да обезбеди да особље буде упознато са обавезом поштовања закона, прописа и процедура оних држава у којима се ваздухоплов користи, а које су значајне за вршење њихових дужности.

х) Оператер је дужан да за сваки тип ваздухоплова успостави систем листи провере за све фазе лета, намењене члановима посаде, у уобичајеним условима, ванредним условима и у случају опасности, како би обезбедио спровођење оперативних процедура из оперативног приручника. Изглед и употреба листи провере морају да узимају у обзир људски фактор и да буду усклађени са важећом документацијом произвођача ваздухоплова.

и) Оператер је дужан да наведе процедуре за планирање лета како би осигурао безбедно обављање лета засновано на перформансама ваздухоплова, другим оперативним ограничењима и одговарајућим очекиваним условима на рути коју следи, на аеродромима или оперативним местима. Ове процедуре морају да буду наведене у оперативном приручнику.

ј) Оператер је дужан да успостави и одржава програме обуке за ангажовано особље у складу са Техничким инструкцијама. Ови програми обуке морају да буду сразмерни одговорностима ангажованог особља. Програме обуке оператера који обављају јавни авио-превоз (*CAT*), без обзира да ли превозе опасан терет или не, као и оператера који обављају делатности које не спадају у јавни авио-превоз и које су наведене у *ORO.GEN.005* тач. б), ц) и д), а који превозе опасан терет, прегледа и одобрава надлежна власт.

к) Без обзира на став ј), оператери који обављају комерцијалне летове са следећим ваздухопловима дужни су да обезбеде да летачка посада добије одговарајућу обуку или информације како би јој било омогућено да препозна непријављен опасан терет који уносе путници или који доспева као терет, у случају следећих ваздухоплова:

1) једрилица;

2) једномоторних авиона на елисни погон чија максимална сертификована маса на полетању износи *5.700 kg* или мање и чији максимални број расположивих путничких седишта (*MOPSC*) износи пет или мање, а који полећу и слећу са истог аеродрома или оперативног места дању, по правилима за визуелно летење (*VFR*); или

3) хеликоптера који нису сложени моторни хеликоптери, са једним мотором, чији максимални број расположивих путничких седишта (*MOPSC*) износи пет или мање и који полећу и слећу са истог аеродрома или оперативног места дању, по правилима за визуелно летење (*VFR*).”.

Члан 19.

У Прилогу 1, у Анексу III (Захтеви које морају да испуњавају организације које обављају ваздушни саобраћај (Део-*ORO*)), у Глави *MLR* (Приручници, књиге и евиденције), у тачки *ORO.MLR.101* (Оперативни приручник - структура за јавни авио-превоз) речи: „Изузев за летове једномоторних авиона на елисни погон, чији максимални број расположивих путничких седишта (*MOPSC*) износи пет, или једномоторних хеликоптера који нису сложени моторни хеликоптери, чији максимални број расположивих путничких седишта (*MOPSC*) износи пет, који полећу и слећу са истог аеродрома или оперативног места дању, по правилима за визуелно летење (*VFR*), као и за летове једрилица и балона” замењују се речима: „Изузев за летове једномоторних авиона на елисни погон, чији максимални број расположивих путничких седишта (*MOPSC*) износи пет или мање, или једномоторних хеликоптера који нису сложени моторни хеликоптери, чији максимални број расположивих путничких седишта (*MOPSC*) износи пет или мање, који полећу и слећу са истог аеродрома или оперативног места дању, по правилима за визуелно летење (*VFR*), као и за летове једрилица”.

Члан 20.

У Прилогу 1, у Анексу III (Захтеви које морају да испуњавају организације које обављају ваздушни саобраћај (Део-*ORO*)), у Глави *FC* (Летачка посада), у тачки *ORO.FC.005* (Обим примене), у тачки б) подтачка 1) мења се и гласи:

„1) јавном авио-превозу једрилицама; или”.

Члан 21.

У Прилогу 1, у Анексу III (Захтеви које морају да испуњавају организације које обављају ваздушни саобраћај (Део-*ORO*)), у Глави *CC* (Кабинска посада), у Одељку 1 (Заједнички захтеви), у тачки *ORO.CC.100* (Број и састав кабинске посаде) став а) мења се и гласи:

„а) Број и састав кабинске посаде одређује се у складу са тачком 7.а Анекса IV Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008, узимајући у обзир оперативне факторе или околности за

одређени лет који треба да се обави. За летове ваздухоплова чији је максимални број расположивих путничких седишта (*MOPSC*) већи од 19, који превозе једног или више путника, мора да буде одређен најмање један члан кабинске посаде.”.

Члан 22.

У Прилогу 1, у Анексу IV (Јавни авио-превоз (Део-*CAT*)), у Глави А (Општи захтеви), назив тачке *CAT.GEN.105* мења се и гласи: „***CAT.GEN.105* Моторне једрилице – *TMG* и моторне једрилице**”.

Став д) брише се.

Члан 23.

У Прилогу 1, у Анексу IV (Јавни авио-превоз (Део-*CAT*)), у Глави А (Општи захтеви), у Одељку 1 (Ваздухоплови на моторни погон), у тачки *CAT.GEN.MPA.100* (Одговорност посаде), у ставу ц) тачка 1) мења се и гласи:

„1) ако је под утицајем психоактивних супстанци или ако није способан услед повреде, умора, утицаја лекова, болести или других сличних узрока;”.

Тачка *CAT.GEN.MPA.170* мења се и гласи:

„***CAT.GEN.MPA.170* Психоактивне супстанце**

а) Оператер је дужан да предузме све расположиве мере како би спречио улазак и боравак у ваздухоплову лица које је под утицајем психоактивних супстанци ако би то могло да угрози безбедност ваздухоплова и лица у њему.

б) Како би обезбедио да безбедност ваздухоплова и лица која се у њему налазе не буде угрожена, оператер је дужан да изради и примењује политику превенције и откривања злоупотребе психоактивних супстанци од стране чланова летачке и кабинске посаде, као и другог особља које обавља безбедносно осетљиве послове, а које је под његовом непосредном контролом.

ц) Не доводећи у питање примену одговарајућег националног законодавства о заштити података који се односе на тестирање појединаца, оператер је дужан да изради и примењује објективну, транспарентну и недискриминаторну процедуру за превенцију и откривање случајева злоупотребе психоактивних супстанци од стране његове летачке и кабинске посаде, као и другог особља које обавља безбедносно осетљиве послове.

д) У случају резултата потврђеног позитивног теста, оператер је дужан да обавести надлежну власт и власт која је надлежна за дотично особље, као што је лице задужено за процену здравствене способности у оквиру власти која је издала дозволу.”.

Тачка *CAT.GEN.MPA.175* мења се и гласи:

„***CAT.GEN.MPA.175* Угрожавање безбедности**

а) Оператер је дужан да предузме све расположиве мере како би спречио да неко лице непромишљено, намерно или из нехата изврши чињење или пропусти да изврши чињење којим би:

1) довело у опасност ваздухоплов или лица у њему; или

2) проузроковало или омогућило да ваздухоплов угрози било које лице или имовину.

б) Оператер је дужан да обезбеди да летачка посада буде подвргнута психолошкој процени пре започињања летова на линији у циљу:

1) утврђивања психолошких особина и подобности летачке посаде у односу на радно окружење;

2) смањења вероватноће негативног утицаја на безбедно коришћење ваздухоплова.

ц) Узимајући у обзир величину, природу и сложеност активности оператера, оператер може да психолошку процену из става б) замени са интерном проценом психолошких особина и подобности летачке посаде.”.

После тачке CAT.GEN.MPA.210 (Лоцирање ваздухоплова у нужди – авиони) додаје се нова тачка CAT.GEN.MPA.215, која гласи:

„CAT.GEN.MPA.215 Програм подршке

а) Оператер је дужан да омогући, олакша и гарантује приступ проактивном и нерепресивном програму подршке који ће помоћи и подржати летачку посаду у препознавању, суочавању и савладавању сваког проблема који може негативно да утиче на њихову способност да безбедно врше права из својих дозвола. Овај приступ мора да буде омогућен свакој летачкој посади.

б) Не доводећи у питање одговарајуће национално законодавство о заштити личности у погледу обраде личних података и о слободном протоку таквих података, заштита поверљивости података мора да буде предуслов за ефективан програм подршке с обзиром да охрабрује коришћење тог програма и обезбеђује његов интегритет.”.

Члан 24.

У Прилогу 1, у Анексу IV (Јавни авио-превоз (Део-CAT)), у Глави А (Општи захтеви), у Одељку 2 (Ваздухоплови који нису на моторни погон), у тачки CAT.GEN.NMPA.100 (Одговорност вође ваздухоплова), у ставу а) тачка 2) мења се и гласи:

„2) одговоран је за коришћење и безбедност једрилице од тренутка кад је отпочет поступак покретања до тренутка кад се једрилица заустави на крају лета;”.

У ставу б) тачка 1) речи: „или алкохола” бришу се.

Став д) брише се.

Тачка CAT.GEN.NMPA.105 (Додатни члан посаде балона) брише се.

У тачки CAT.GEN.NMPA.140 (Документи, приручници и информације који се налазе у ваздухоплову), у ставу а) тачка 19) мења се и гласи:

„19) документација о маси и положају тежишта;”.

Члан 25.

У Прилогу 1, у Анексу IV (Јавни авио-превоз (Део-CAT)), у Глави Б (Оперативне процедуре), у Одељку 2 (Ваздухоплови који нису на моторни погон), тачка CAT.OP.NMPA.105 (Процедуре за смањење буке – балони и моторне једрилице) мења се и гласи:

„CAT.OP.NMPA.105 Процедуре за смањење буке –моторне једрилице

Вођа ваздухоплова је дужан да узме у обзир ефекте буке ваздухоплова, с тим да мора да обезбеди да безбедност ипак има приоритет у односу на смањење буке.”.

Тач. CAT.OP.NMPA.110 (Снабдевање и планирање горива или баласта – балони) и CAT.OP.NMPA.135 (Обезбеђење путничке и пилотске кабине – балони) бришу се.

У тачки CAT.OP.NMPA.140 (Пушење у ваздухоплову) речи: „или балону” бришу се.

Тач. САТ.ОР.НМРА.165 (Управљање горивом и баластом у току лета – балони) и САТ.ОР.НМРА.180 (Оперативна ограничења – балони са топлим ваздухом) бришу се.

Члан 26.

У Прилогу 1, у Анексу IV (Јавни авио-превоз (Део-САТ)), у Глави Ц (Перформансе и оперативна ограничења ваздухоплова) Одељак 5 (Балони) и тач. САТ.POL.V.100-САТ.POL.V.115 бришу се.

Члан 27.

У Прилогу 1, у Анексу IV (Јавни авио-превоз (Део-САТ)), у Глави Д (Инструменти, подаци, опрема), у Одељку 1 (Авиони), у тачки САТ.IDE.A.150 (Систем за упозоравање на опасно приближавање земљи (ТАWS)) после става б) додаје се став ц), који гласи:

„ц) Авиони са турбинским погоном којима је појединачна потврда о пловидбености први пут издата после 1. јануара 2019. године, са максималном сертификованом масом на полетању (МСТОМ) од 5.700 kg или мањом масом и са максималним бројем расположивих путничких седишта (MOPSC) од шест до девет, морају да имају ТАWS који испуњава захтеве за опрему класе Б, како је наведено у прихватљивом стандарду.”.

Члан 28.

У Прилогу 1, у Анексу IV (Јавни авио-превоз (Део-САТ)), у Глави Д (Инструменти, подаци, опрема), Одељак 4 (Балони) и тач. САТ.IDE.V.100-САТ.IDE.V.160 бришу се.

Члан 29.

У Прилогу 1, у Анексу VI (Некомерцијални летови сложених моторних ваздухоплова (Део-НСС), у Глави А (Општи захтеви), у тачки НСС.GEN.105 (Дужности посаде), у ставу е) тачка 2) речи: „или алкохола” бришу се.

Члан 30.

У Прилогу 1, у Анексу VII (Некомерцијални летови који се обављају ваздухопловом који није сложени моторни ваздухоплов (Део-НСО)), у Глави А (Општи захтеви), назив тачке NCO.GEN.102 (Моторне једрилице - TMG, моторне једрилице и мешовити балони) мења се и гласи: „**NCO.GEN.102 Моторне једрилице – TMG и моторне једрилице**”.

Став д) брише се.

У тачки NCO.GEN.103 (Показни летови), у тачки а) речи: „балона и” бришу се.

У тачки NCO.GEN.105 (Права и одговорности пилота који управља ваздухопловом), у ставу а), у тачки 4) подтач. (iii) и (iv) мењају се и гласе:

„(iii) инструменти и опрема који су неопходни за обављање лета су уграђени у ваздухоплов и исправни, осим ако је дозвољено да се лет обави са неисправном опремом на основу листе минималне опреме (MEL) или другог одговарајућег документа, на начин који се прописан у NCO.IDE.A.105, NCO.IDE.H.105 или NCO.IDE.S.105;

(iv) маса ваздухоплова и центар тежишта су такви да лет може да се обави у складу са ограничењима наведеним у документима о пловидбености;”.

У ставу ф) тачка 1) мења се и гласи:

„1) док седи на свом седишту буде везан сигурносним појасом; и”.

Тачка NCO.GEN.106 (Права и дужности пилота који управља балоном) брише се.

У тачки NCO.GEN.135 (Документи, приручници и информације који се налазе у ваздухоплову), у ставу ц) речи: „балонима или” бришу се.

Члан 31.

У Прилогу 1, у Анексу VII (Некомерцијални летови који се обављају ваздухопловом који није сложени моторни ваздухоплов (Део-NCO)), у Глави Б (Оперативне процедуре), тач. NCO.OP.121 (Процедуре за смањење буке – балони) и NCO.OP.127 (Снабдевање и планирање горива и баласта – балони) бришу се.

Тачка NCO.OP.150 (Превоз путника) мења се и гласи:

„NCO.OP.150 Превоз путника

Пилот који управља ваздухопловом је дужан да обезбеди да се пре и током вожења, полетања и слетања, као и увек када се то сматра неопходним у интересу безбедности, сваки путник у ваздухоплову налази на седишту или на лежају и да буде правилно везан сигурносним појасом или системом везивања.”.

Тачка NCO.OP.156 (Пушење у ваздухоплову – једрилице и балони) мења се и гласи:

„NCO.OP.156 Пушење у ваздухоплову – једрилице

У једрилици пушење није дозвољено.”.

Тачка NCO.OP.176 (Услови за полетање – балони) брише се.

Тачка NCO.OP.185 (Управљање горивом у току лета) мења се и гласи:

„NCO.OP.185 Управљање горивом у току лета

Пилот који управља ваздухопловом је дужан да редовно проверава да количина преосталог искористивог горива током лета није мања од количине горива потребне за наставак лета до аеродрома или оперативног места на коме владају одговарајући временски услови, при чему планирана количина резервног горива мора да остане у складу са захтевима наведеним у NCO.OP.125 или NCO.OP.126.”.

Тачка NCO.OP.215 (Оперативна ограничења – балони који лете помоћу топлог ваздуха) брише се.

Члан 32.

У Прилогу 1, у Анексу VII (Некомерцијални летови који се обављају ваздухопловом који није сложени моторни ваздухоплов (Део-NCO)), у Глави Ц (Перформансе и оперативна ограничења ваздухоплова), у тачки NCO.POL.100 (Оперативна ограничења - сви ваздухоплови) став а) мења се и гласи:

„а) У току сваке фазе коришћења ваздухоплова, утовар, маса и центар тежишта (CG) ваздухоплова морају да буду у складу са ограничењима наведеним у приручнику за управљање ваздухопловом (AFM) или другом одговарајућем документу.”.

Тачка NCO.POL.105 (Мерење масе) мења се и гласи:

„NCO.POL.105 Мерење масе

а) Оператер је дужан да одреди масу и положај тежишта сваког ваздухоплова стварним мерењем масе пре прве употребе ваздухоплова. Укупни утицај модификација

и поправки на масу и тежиште морају да буду узети у обзир и уредно документовани. Ове информације морају да буду доступне пилоту који управља ваздухопловом. Ваздухоплов се поново мери ако ефекат модификација на масу и тежиште није тачно познат.

б) Мерење масе врши:

1) ако је реч о авионима и хеликоптерима, произвођач ваздухоплова или одобрена организација за одржавање; и

2) ако је реч о једрилицама, произвођач ваздухоплова или се мерење масе врши у складу са Анексом I Уредбе (ЕУ) бр. 1321/2014.”.

Члан 33.

У Прилогу 1, у Анексу VII (Некомерцијални летови који се обављају ваздухопловом који није сложени моторни ваздухоплов (Део-*NCO*)), у Глави Д (Инструменти, подаци, опрема), Одељак 4 (Балони) и тач. *NCO.IDE.V.100-NCO.IDE.V.150* бришу се.

Члан 34.

У Прилогу 1, у Анексу VII (Некомерцијални летови који се обављају ваздухопловом који није сложени моторни ваздухоплов (Део-*NCO*)), у Глави Е (Посебни захтеви), у Одељку 1 (Опште одредбе), у тачки *NCO.SPEC.115* (Дужности посаде) став б) мења се и гласи:

„б) Током критичних фаза лета или увек када пилот који управља ваздухопловом процени да је то неопходно у интересу безбедности, члан посаде мора да остане на седишту које је за њега предвиђено, осим ако је другачије наведено у листи провере.”.

У ставу е) тачка 2) речи: „или алкохола” бришу се.

У тачки *NCO.SPEC.120* (Дужности стручних лица за обављање задатка) став б) мења се и гласи:

„б) Током критичних фаза лета или увек када пилот који управља ваздухопловом процени да је то неопходно у интересу безбедности, стручно лице за обављање задатка мора да остане на седишту које је за њега предвиђено, осим ако је другачије наведено у листи провере.”.

Члан 35.

У Прилогу 1, у Анексу VIII (Посебне делатности у ваздушном саобраћају (Део-*SPO*)), у Глави А (Општи захтеви), назив тачке *SPO.GEN.102* (Моторне једрилице -*TMG*, моторне једрилице и мешовити балони) мења се и гласи: „***SPO.GEN.102* Моторне једрилице -*TMG* и моторне једрилице**”.

Став д) брише се.

У тачки *SPO.GEN.105* (Дужности посаде) став б) мења се и гласи:

„б) Током критичних фаза лета или увек када пилот који управља ваздухопловом процени да је то неопходно у интересу безбедности, члан посаде мора да остане на седишту које је за њега предвиђено, осим у случају да је другачије наведено у стандардним оперативним процедурама (*SOP*).”.

У ставу е) тачка 2) речи: „или алкохола” бришу се.

У тачки SPO.GEN.106 (Дужности стручних лица за обављање задатка) став б) мења се и гласи:

„б) Током критичних фаза лета или увек када пилот који управља ваздухопловом процени да је то неопходно у интересу безбедности, стручно лице за обављање задатка мора да остане на седишту које је за њега предвиђено, осим у случају да је другачије наведено у стандардним оперативним процедурама (SOP).”.

У тачки SPO.GEN.107 (Права и одговорности пилота који управља ваздухопловом), у ставу а), у тачки 4) подтач. (iii) и (iv) мењају се и гласе:

„(iii) инструменти и опрема који су неопходни за обављање лета су уграђени у ваздухоплов и исправни, осим ако је дозвољено да се лет обави са неисправном опремом на основу листе минималне опреме (MEL) или другог одговарајућег документа, на начин који је прописан у SPO.IDE.A.105, SPO.IDE.H.105 или SPO.IDE.S.105;

(iv) маса ваздухоплова и положај тежишта су такви да лет може да се обави у складу са ограничењима наведеним у документима о пловидбености;”.

Тачка SPO.GEN.108 (Права и одговорности пилота који управља балоном) брише се.

У тачки SPO.GEN.140 (Документи, приручници и информације који се налазе у ваздухоплову), у ставу ц) речи: „балона или” бришу се.

Члан 36.

У Прилогу 1, у Анексу VIII (Посебне делатности у ваздушном саобраћају (Део-SPO)), у Глави Б (Оперативне процедуре), тач. SPO.OP.121 (Процедуре за смањење буке – балони) и SPO.OP.132 (Снабдевање и планирање горива и баласта – балони) бришу се.

У тачки SPO.OP.160 (Употреба слушалица) речи: „Изузев у случају балона, сваки” замењују се речју: „Сваки”.

Тач. SPO.OP.181 (Услови за полетање – балони) и SPO.OP.225 (Оперативна ограничења - балони са топлим ваздухом) бришу се.

Члан 37.

У Прилогу 1, у Анексу VIII (Посебне делатности у ваздушном саобраћају (Део-SPO)), у Глави Ц (Перформансе и оперативна ограничења ваздухоплова), у тачки SPO.POL.100 (Оперативна ограничења - сви ваздухоплови) став а) мења се и гласи:

„а) У току сваке фазе коришћења ваздухоплова, утовар, маса и положај тежишта (CG) ваздухоплова морају да буду у складу са ограничењима наведеним у одговарајућем приручнику.”.

Тачка SPO.POL.105 (Маса и положај тежишта) мења се и гласи:

„SPO.POL.105 Маса и положај тежишта

а) Оператер је дужан да одреди масу и положај тежишта сваког ваздухоплова стварним мерењем масе пре прве употребе ваздухоплова. Укупни утицај модификација и поправки на масу и тежиште морају да буду узети у обзир и уредно документовани. Ове информације морају да буду доступне пилоту који управља ваздухопловом. Ваздухоплов се поново мери ако ефекат модификација на масу и тежиште није тачно познат.

б) Мерење масе врши:

1) ако је реч о авионима и хеликоптерима, произвођач ваздухоплова или одобрена организација за одржавање; и

2) ако је реч о једрилицама, произвођач ваздухоплова или се мерење масе врши у складу са Анексом I Уредбе (ЕУ) бр. 1321/2014.”.

Члан 38.

У Прилогу 1, у Анексу VIII (Посебне делатности у ваздушном саобраћају (Део-*SPO*)), у Глави Д (Инструменти, подаци, опрема), у Одељку 1 (Авиони), тачка *SPO.IDE.A.130* (Систем за упозоравање на опасно приближавање земљи (*TAWS*)) мења се и гласи:

„*SPO.IDE.A.130* Систем за упозоравање на опасно приближавање земљи (*TAWS*)

а) Авиони са турбинским погоном, са максималном сертификованом масом на полетању (*MCTOM*) већом од 5.700 kg или са максималним бројем расположивих путничких седишта (*MOPSC*) већим од девет, морају да имају систем за упозоравање на опасно приближавање земљи (*TAWS*) који испуњава услове за:

1) класу А опреме, као што је наведено у прихваћеном стандарду, у случају авиона којима је појединачна потврда о пловидбености (*CofA*) први пут издата после 1. јануара 2011. године; или

2) класу Б опреме, као што је наведено у прихваћеном стандарду, у случају авиона којима је појединачна потврда о пловидбености (*CofA*) први пут издата 1. јануара 2011. године или пре тог датума.

б) Ако се користе за комерцијалне делатности, авиони са турбинским погоном којима је појединачна потврда о пловидбености (*CofA*) први пут издата после 1. јануара 2019. године, са максималном сертификованом масом на полетању (*MCTOM*) од 5.700 kg или мањом и са максималним бројем расположивих путничких седишта (*MOPSC*) од шест до девет, морају да имају систем за упозоравање на опасно приближавање земљи (*TAWS*) који испуњава услове за класу Б опреме, као што је наведено у прихваћеном стандарду.”.

Члан 39.

У Прилогу 1, у Анексу VIII (Посебне делатности у ваздушном саобраћају (Део-*SPO*)), у Глави Д (Инструменти, подаци, опрема), Одељак 4 (Балони) и тач. *SPO.IDE.V.100-SPO.IDE.V.150* бришу се.

Члан 40.

У Прилогу 1, у Анексу VIII (Посебне делатности у ваздушном саобраћају (Део-*SPO*)), у Глави Е (Посебни захтеви), у Одељку 3 (Летови за искакање падобраном (*PAR*)), тачка *SPO.SPEC.PAR.120* (Лет изнад воде) брише се.

Члан 41.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.